

Politik Bilim

Sağlıkta nasıl bir gelecek...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>

Sağlık sistemimizde hâl ve gidişin özellikle dar gelirlilerimiz için pek iç açıcı olmadığı hepimizce biliniyor. Amacım, umutları iyice kırmak değil; ama, **sağlık bilim ve teknolojilerinde yarımlara hazırlanmıyorsak** geleceğin bizim için bugünden daha iyi olmayacağını da bilmek gerek. Sağlık açısından daha iyi bir gelecek kurabilmek için bilim ve teknolojide ne yapmak gerektiğini belirleyip çabalarını o alanlarda yoğunlaştıran ülkeler var. Bunun son örneklerinden biri Japonya... Bu ülkenin Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikası Enstitüsü (**NISTEP**), 2035 yılını hedef alan 8'nci Bilim ve Teknoloji Öngörü Çalışması'nın sonuçlarını yayımladı. Raporda, ülkenin sağlık alanında önem vermesi gereken konular "**Sağlık, Tıbbî Bakım ve Refah**" başlığıyla belirlenmiş durumda. Bu başlık altında toplanan 80 konudan Japonya için en önemli onu şunlar (parantez içindeki ilk tarih konunun bilimsel açıdan açıklığa kavuşturulacağı ve/veya ilgili teknolojinin geliştirilip ortaya konabileceği; ikincisi, geliştirilen teknolojinin yaygın olarak uygulanabilir hâle geleceği yılı gösteriyor):

1. Arteriosklerozis patogenezinin [hastalığın köken ve gelişiminin] anlaşılması (2015).
2. Kanserleşme patofizyolojisindeki ilerlemelerin terapötik uygulamaları (2021/2028).
3. Kanser metastas patofizyolojisinin açıklığa kavuşturulması (2018).
4. Hastane enfeksiyonunu yenecek profilaktik teknolojiler geliştirilmesi (2011/2018).
5. Enfeksiyonlardaki ilaç direncini yenecek yöntemler geliştirilmesi (2014/2022).
6. Alzheimer hastalığını tedavi için ilaç geliştirilmesi (2019/2029).
7. Kişinin genetik profiline göre uygulanan kanser tedavi yöntemleri geliştirilmesi (2014/2023).
8. Hava ve deniz limanlarında enfekte insanları ve patojen taşıyıcılarını belirlemek için mükemmel sistemler geliştirilmesi (2014/2022).
9. Kuş gribinin insanlara bulaşmasını önleme ve tedavi yöntemleri geliştirilmesi (2013/2020).
10. Kan testiyle hemen her tip kanserin erken tanısı (2018/2026).

Aynı raporda "**Yaşam Bilimleri**" başlığı altında toplanmış 65 konudan bir bölümü de sağlık bilimleriyle ilgili. Bunlardan, Japonya için taşıdığı önem sırasına göre, ilk ona giren dokuz konu ise şunlar:

1. Kanserde metastası önlemek için teknoloji geliştirilmesi (2020/2030).
2. Saman nezlesi, atopik dermatit ve başka alerjilere yol açan çevresel etkiler ve immüno-regülatör mekanizmaların anlaşılmasına dayanılarak alerjileri tam ve hızla kontrol altına alabilmek için teknoloji geliştirilmesi (2015/2027).
3. Alzheimer hastalığının ilerlemesini önlemek için tedavi yöntemi geliştirilmesi (2019/2030).
4. Manik depresif psikoz etyolojisinin [hastalığa yol açan nedenlerin] moleküler düzeyde anlaşılması (2020).
5. Vücudun herhangi bir yerinde, 1 mm'den daha küçük çaptaki kanserli dokunun varlığını tespit için teknoloji geliştirilmesi (2014/2023).
6. Şizofreni etyolojisinin moleküler düzeyde anlaşılması (2022).
7. Proteinle protein, proteinle DNA ya da RNA, ve proteinle sentetik bileşikler arasındaki etkileşimler gibi protein biyoaktivitelerini önceden kestirmeye yarayacak ilaç ve bunun için gerekli teknolojinin geliştirilmesi (2015/2026).

8. Tedavide kullanılacak işlevsel hücre indüksiyonu için kök hücre diferansiyasyon [dönüşüm] ve büyümesini manipüle etmeye yarayacak teknoloji geliştirilmesi. (2016/2029).
9. Çok sayıdaki çevresel risk faktörüyle kanser arasındaki ilişki açıklığa kavuşturularak uygulanabilecek kanser önleme tedbirlerinin bulunması (2020/2030).

Gelecek hafta bu konunun devamında buluşmak üzere...

CBT. 29 Eylül 2006